

УДК 159.91.331

Гіль Л.А.¹

Коляда Т.Г.²

¹старш. викл. ЗНТУ

²студ. гр. МТУ-216 ЗНТУ

УРАХУВАННЯ ТИПУ ТЕМПЕРАМЕНТУ У ПРОФЕСІЙНОМУ ВІДБОРІ

Головними завданнями менеджера є пошук шляхів раціонального формування колективів, розподіл компетенцій з урахуванням психологічних властивостей людей, пов'язаних із їхньою професійною діяльністю. Знання індивідуальних особливостей типу особистості працівника допомагає найбільш повно розкрити його таланти і захистити вразливі місця, подолати бар'єри щодо розкриття творчої індивідуальності і виявити причини стресів і проблем [1, с. 83].

У холерика і сангвініка (екстраверти) сильна нервова система, вони легко переключаються з однієї справи на іншу, мають хорошу працездатність. Але нестримність холерика у поведінці, тобто неврівноваженість нервової системи, зменшує сумісність з іншими людьми, а під час тривалої роботи йому не завжди вистачає витримки. У сангвініка особлива рухливість (реактивність), яка може принести додатковий ефект, якщо робота вимагає зміни об'єктів спілкування, роду занять, часткового переходу від одного ритму діяльності до іншого.

Менеджер-екстраверт здатний швидко приймати рішення, це може бути як перевагою, так і недоліком, адже деякі рішення потрібно приймати миттєво, а деякі вимагають більше часу для роздумів. В якості лідерів екстраверти прагнуть до відкритого вербального спілкування, їх краще використовувати в сфері комунікацій, а також для вирішення завдань, де потрібно домовлятися або спрощувати складні ситуації.

Менеджер-інтроверт (флегматик, меланхолік) не дуже любить публічні виступи, але це не означає, що він не здатний виступати на таких заходах та доносити свої думки до колективу. Коли інтроверт вирішує

вплинути на інших, він робить це, розкриваючи перед ними свої ідеї, плани, концепції і цінності, які можуть здатися людям привабливими і надихнуть їх. Він не може швидко приймати рішення, краще вирішує проблеми, коли зможе вислухати думку інших і зробити власні висновки. Менеджер-інтроверт часто прагне привести до успіху всю команду, а не домагається виключно власних, егоїстичних цілей [1, с. 85].

Отже, в обох випадках є свої переваги і недоліки. Професіоналізм менеджера виражається не типом темпераменту, а його знанням своєї справи. Тому не можна сказати, що лише екстраверти можуть бути хорошими менеджерами: засновник Microsoft Білл Гейтс, співзасновник Apple Стів Вozняк, співзасновник Google Ларрі Пейдж, творець Facebook Марк Цукерберг – всі вони інтроверти [2, с.3].

Використання знань про типи темпераменту працівників є не тільки можливим, але й доцільним для створення передумов сприятливого та стабільного соціально-психологічного клімату при формування колективу підрозділу та підприємства в цілому, що сприяє, по-перше, збільшенню продуктивності міжособистісної взаємодії, і, по-друге, підвищенню надійності міжособистісних відносин. Для кожної людини необхідно створити комфортні умови праці, які будуть сприяти більш ефективній роботі кожного працівника. Інтровертам комфортніше буде працювати в окремих кабінетах або невеликими групами, ніж у відкритих офісах. Екстравертам буде краще в умовах, де вони зможуть спілкуватися з оточуючими [3].

Ефективним менеджером може стати людина з будь-яким типом темпераменту, з відмінністю лише у тому, як вони будуть скеровувати свій робочий процес. Менеджер під час вирішення управлінських питань повинен використовувати знання теорії темпераменту в різних напрямках своєї діяльності, зокрема: комплектування виробничих колективів, створення команди, делегування повноважень, формування сприятливого соціально-психологічного клімату, вирішення конфліктів, мотивування підлеглих та ін.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. **Савченко, Д.И.** Влияние дихотомий на эффективность трудовой деятельности [Текст] / Д. И. Савченко // Управление развитием. - 2014. - № 3. - С. 83-87. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2013_3_35
2. **Кейн, С.** Сила интровертов. Как использовать особенности своего характера [Электронный ресурс] / Сьюзан Кейн, 2014. – Режим доступу: <https://www.rulit.me/books/introverty-kak-ispolzovat-osobennosti-svoego-haraktera-read-277302-1.html>
3. **Лебедева, Н.Г.** Основы психологии і педагогіки: консп. лекц. [Текст] / Н.Г.Лебедева, О.Т. Джурелюк, Д.О. Самойленко. – Алчевськ: ДонДТУ, 2009. – 174 с.